

СПРАВКА

за отразяване на получените предложения при обществените консултации на законопроект за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи

Участник в обществената консултация	Предложение / Мнение	Приема/не приема предложението / мнението	Мотиви
Асоциация на операторите на ваучери за храна в България	<p>Предлага в настоящия законопроект да бъдат предвидени идентични допълнения в чл. 23, ал. 5 и в чл. 41, ал. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи като след думите „чл. 209а, ал. 9“ се добави „т.1“.</p> <p>Необходимо е пояснение, че мерките по чл. 23, ал. 5 и чл. 41, ал. 4 от ЗПУПС следва да регламентират съхранението на средствата на оператор на ваучери за храна на електронен носител в случаите, в които е сключен договор по чл. 209а, ал. 9, т.1, но не и когато е сключен договор по т. 2 и 3 на същата алинея, когато средствата ще се съхраняват по специални банкови сметки, открити от операторите, наречени "ваучери за храна" съгласно НАРЕДБА № 7 от 9.07.2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и нейните изменения</p>	Приема се	

<p>Потребител</p>	<p>Предлага в § 16 от законопроекта чл. 121, ал. 2, т. 5 да се измени така: “5. потребителят: - преди това вече е бил открил, в същата или друга банка на територията на страната, друга платежна сметка за основни операции; - преди това е бил открил, или впоследствие открие, в същата или друга банка на територията на страната, една или повече платежни сметки, които му дават възможност да използва всички услуги по чл. 118, ал. 1;“ В чл. 119, ал. 5, т. 2 думите „повече от една платежна сметка, чрез която може“ да се заменят с „една или повече платежни сметки, които му дават възможност“. С предложената редакция се цели постигане на по-голяма яснота и по-пълно съответствие с изискванията на Директива 2014/92/ЕС.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Основната цел на Директива 2014/92/ЕС е осигуряването на достъп на най-широк кръг от потребители до платежни сметки за основни операции. За постигането на тази цел са предвидени редица мерки, сред които и възможност за осигуряване на по-благоприятни условия за по-уязвимите потребители. Преценката за въвеждане на такива мерки (например, безплатно ползване или срещу приемливи такси) касае само условията за ползване, а не факта на предоставяне на самата услуга. Приложението на мярката, предвидена в чл. 16, параграф 5 от Директива 2014/92/ЕС, е по преценка на държавата членка, с оглед максимално постигане на заложените в директивата цели. В конкретния случай установяването на подобно условие би могло да доведе до значително ограничаване на ползването на сметката за основни платежни операции и изключването на широк кръг потребители. В допълнение с предложената промяна се постига пълно съответствие с разпоредбата на чл. 119, ал. 5, т. 2 от ЗПУПС.</p>

<p>Асоциация на банките в България</p>	<p>Предложение за редакция на чл. 120а, както следва:</p> <p>„Чл. 120а. (1) Когато <u>месечно</u> по <u>платежна сметка</u> за основни операции по чл. 118 по нареждане на титуляря се извършват <u>до три кредитни превода общо, включително чрез системите за онлайн банкиране на обслужващата банка и до три операции общо по теглене на пари в брой от терминално устройство АТМ на обслужващата банка.</u> за тях не се заплащат такси, когато са <u>изцяло</u> за сметка на получени средства от трудови възнаграждения, пенсии, помощи и обезщетения по социалното осигуряване и социалното подпомагане, стипендии за ученици, студенти и докторанти.</p> <p>(2) По сметката за основни операции по чл. 118 <u>не се събира такса за обслужване на сметката,</u> когато по сметката постъпват и се съхраняват <u>единствено</u> средства по ал. 1 и лихвите върху тези средства.</p> <p>(3) Алинея 1 не се прилага за теглене на суми <u>пари в брой</u> чрез терминални устройства АТМ на банки, различни от обслужващата банка, <u>както и за теглене на пари в брой на гише на банка.</u>“</p> <p>Целта на предложените промени е новите мерки да бъдат насочени към тази част от населението, която получава най-ниските</p>	<p>Приема частично</p>	<p>Предлага следната редакция на чл. 120а от ЗПУПС:</p> <p>„Чл. 120а. (1) Когато по платежна сметка за основни операции по чл. 118 постъпват и се съхраняват средства от трудови възнаграждения, пенсии, помощи и обезщетения по социалното осигуряване и социалното подпомагане, стипендии за ученици, студенти и докторанти и лихвите върху тях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. не се начислява такса за регулярно обслужване на сметката; 2. потребителят ежесечно може да инициира общо до три кредитни превода, включително чрез системите за онлайн банкиране на обслужващата банка, и общо до три операции по теглене на пари в брой от терминално устройство АТМ или ПОС на обслужващата банка, за които не се начисляват такси. <p>(2) Алинея 1 не се прилага за теглене на пари в брой чрез терминални устройства АТМ и ПОС на доставчици на платежни услуги, различни от обслужващата банка, както и за теглене на пари в брой на каса в офис на банка.</p> <p>(3) Потребителят декларира пред обслужващата го банка вида на получените средства по смисъла на ал. 1. При промяна на обстоятелствата,</p>
---	--	-------------------------------	--

	<p>заплати или е зависима от други публични плащания, като същевременно се елиминира потенциалната възможност за компенсирание на разходите по платежната сметка за основни операции към други услуги. Асоциацията на банките в България допълва, че (безплатните) трансакции в брой трябва да бъдат ограничени и услугите на хартиен носител също трябва да продължат да бъдат ограничавани, за да бъде стимулирано използването на електронните средства за плащане.</p>		<p>потребителят актуализира своевременно предоставената на банката информация."</p> <p>С предложените редакции в чл. 120а, ал. 1 от ЗПУПС се постигат в пълнота целите за стимулиране на използването на електронни средства за разплащане, както и за насърчаване на уязвимите потребители за по-активно участие в пазара на банкови услуги на дребно, като същевременно се елиминира риска от установяване на дискриминационни изисквания, основани на тяхното финансово състояние, заетост, ниво на доходи, кредитна история и други.</p> <p>Предвиждането на допълнителни ограничения за ползването на услугите по ал. 1 и за освобождаването от такси за обслужване на сметката, ще създаде предпоставки за финансовото изключване на част от уязвимите потребители, както и за ограниченото ползване на услугата, което от своя страна би било в противоречие с целите на директивата за осигуряване на достъп до платежни сметки по отношение на <u>най-широк кръг от потребители</u>. В допълнение, потенциалната липса на интерес от страна на потребителите за ползване на услугата за платежна сметка за основни операции, предвид задължението за превод на трудовите</p>
--	--	--	---

			възнаграждения по платежна сметка на основание чл. 270, ал. 4 от Кодекса на труда (КТ) във връзка с чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ), би могло да стимулира развитието на сивия сектор особено по отношение на част от потребителите (сред които по-финансово уязвимите). Напомняме, че сред основните цели, заложили със законодателните промени в КТ, ЗОПБ и ЗПУПС, е изсветляването на икономиката.
Асоциация на банките в България	<p>Предложение за запазване на действащата към момента редакция на чл. 121, ал. 2, т. 5 от ЗПУПС.</p> <p>Твърди се, че предложената в § 16 от законопроекта редакция е в противоречие с нормите на Директива 2014/92/ЕС, чиято цел била осигуряване на право на достъп до платежни сметки за основни операции на такива физически лица, които поради някаква причина са възпрепятствани от достъп до каквато и да било друга платежна сметка и съответно - от ползване на минимален набор от платежни услуги, които са необходими за покриване на ежедневни нужди и разплащания.</p> <p>Във връзка с горното е предложено в чл. 119, ал. 5, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи думите „повече от една</p>	Не се приема	<p>Основната цел на Директива 2014/92/ЕС е осигуряването на достъп на най-широк кръг от потребители до платежни сметки за основни операции. За постигането на тази цел са предвидени редица мерки, сред които и възможност за осигуряване на по-благоприятни условия за по-уязвимите потребители. Преценката за въвеждане на такива мерки (например, безплатно ползване или срещу приемливи такси) касае само условията за ползване, а не факта на предоставяне на самата услуга.</p> <p>Приложението на мярката, предвидена в чл. 16, параграф 5 от директивата, е по преценка на държавата членка, с оглед максимално постигане на заложените в директивата цели. В конкретния случай установяването на подобно условие би могло да доведе до значително</p>

	платежни сметки“ да бъдат заменени с „една или повече платежни сметки“.		ограничаване на ползването на сметката за основни платежни операции и изключването на широк кръг потребители. В допълнение с предложената промяна се постига пълно съответствие с разпоредбата на чл. 119, ал. 5, т. 2 от ЗПУПС.
Асоциация на банките в България	Предложено е чл. 119, ал. 8 от Закона за платежните услуги и платежните системи да се измени така: „(8) Банките могат да изискат от потребител да декларира <u>и да предостави документи, удостоверяващи</u> обстоятелствата по ал. 5, <u>както и по чл. 120а.</u> “ Мотиви: Подобен текст би позволил допълнителни уточнения в подзаконов нормативен акт - относно въвеждане на единен практически ред, който да се прилага от банките.	Приема се частично	Предложена е следната редакция на чл. 120а, ал. 3: „(3) Потребителят декларира пред обслужващата го банка вида на получените средства по смисъла на ал. 1. При промяна на обстоятелствата, потребителят актуализира своевременно предоставената на банката информация.“ Предложението изменение обезпечава удостоверяване на вида на получените средства по сметката за основни платежни операции по чл. 120а от ЗПУПС. По отношение на обстоятелствата по чл. 119, ал. 5 от ЗПУПС, същите могат да бъдат установени от банките по служебен път.
Асоциация на банките в България	Предложение да се запази действащата редакция на чл. 87, ал. 4, която е отменена с § 14, т. 4 от законопроекта.	Не се приема	Посочената разпоредба на ЗПУПС е национална специфика по отношение изпълнението на платежни операции в левове, която не произтича от Директива

	<p>Според Асоциацията на банките в България действащата редакция на разпоредбата следва да се запази, тъй като предоставя възможност на банките да определят, в какъв времеви период ще се приемат платежни нареждания, за които срокът за изпълнение е в рамките на същия работен ден, съгласно ал. 3 и съответно да информират ползвателите на платежни услуги за този времеви период.</p>		<p>(ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар. Правото на доставчика на платежни услуги да определя краен срок в рамките на работния ден, след който всяко платежно нареждане се смята за получено на следващия работен ден, е уредено в чл. 83, ал. 3 от ЗПУПС, като посоченият текст транспонира разпоредбата на чл. 78, пар. 1, ал. 2, трето изречение от Директива (ЕС) 2015/2366.</p>
--	--	--	---